

Beleidsbegroting 2020 – 2023

Voorzitter,

Met deze beleidsbegroting kijken we als raad met een financiële blik naar de toekomstige, financiële ontwikkelingen binnen onze gemeente en dat is een mooi moment om onze oprechte dank uit te spreken naar de ambtelijke organisatie en naar het college toe voor het opstellen hiervan, inclusief een raadsvoorstel als duidelijke leeswijzer.

Voorzitter,

Dit financiële doorkijkje naar de toekomst kan niet los worden gezien van de programmabegroting van vorig jaar.

Toen al was duidelijk dat zowel de financiële situatie als de ambtelijke organisatie niet op orde was. Het sociaal domein liet toen al grote, structureel oplopende tekorten zien.

De riante reserve van het sociaal domein is inmiddels verdampt en is niet ingezet om de oplopende tekorten structureel te dempen, ook niet via de Transformatieagenda, en dat ondanks onze oproep van vorig jaar voor meer focus voor kostenbeheersing binnen het sociaal domein en het in control komen van de interne organisatie.

Voorzitter,

We hebben als CDA-fractie kennis genomen van de actualisaties bestaand beleid van de meerjarenbegroting.

Genoemde actualisaties resulteren in een totaal van zo'n 6.5 M€ aan structurele lasten over een periode van één jaar.

Dit roept bij ons als fractie dan ook de vraag aan het college of in de voorliggende programmabegroting wel alle voorziene kosten en baten met een realistische prognose zijn opgenomen?

In het verlengde hiervan merken wij op dat we blij zijn met de toezegging om met een globaal overzicht te komen met daarin voorziene, substantiële investeringen die nu nog qua tijd buiten deze meerjarenbegroting vallen.

Voorzitter,

Als CDA-fractie willen we verrassingen op basis van bestaand beleid vermijden en daar scherp op toezien.

Vraag aan het college om oplopende actualisaties vanaf nu helder te communiceren d.m.v. een kwartaalrapportage. Voorzitter,

Kijken we naar de toekomst, dan is het duidelijk dat we moeten ombuigen. Hierbij mist de CDA-fractie de prioriteiten in de visie van het college. Wij hebben kennis kunnen nemen van de bestuurlijke en financiële uitgangspunten maar vinden deze niet terug in een prioritering van de taakvelden.

Voorzitter,

Nu meer inhoudelijk over het aangereikte financiële perspectief: tijdens het drietal technische behandelingen en meer recent, tijdens een politiek beraad is hierover al veel gezegd.

Wij zullen ons nu beperken tot een paar topics onder het tweetal aangereikte hoofdthema's: Ombuigingen en Ambities.

Een viertal van de voorgestelde ombuigingen willen wij nu in eerste termijn behandelen.

Sport

Bij de CDA-Borne staat sport niet voor niets altijd hoog op de agenda.

In de afgelopen periode heeft u ons meegenomen in het proces om de taakstelling van 300 K€ te behalen.

Met instemming hebben we vastgesteld dat u naast deze taakstelling ook mogelijkheden hebt besproken van investeringen in het sportgebeuren.

Zo ook betreffende een onderzoek naar een sportbedrijf.

Hierbij rekening houdend met de woorden van de BLOS: "Een Sportbedrijf komt er alleen als het niet duurder is, niet slechter is, goede kwaliteit en korte lijnen heeft, en Borne is, en een goed product is voor de bezoekers". Wij willen hierbij het college verzoeken, naast het onderzoek van de mogelijkheden van een sportbedrijf, ook te zoeken naar andere samenwerkingsverbanden.

Hierbij gaan we er vanuit dat ook de mogelijkheden tot het in dienst nemen van de sportcoaches bekeken wordt alsmede de exploitatie van het zwembad.

Voorzitter, de CDA-fractie kan instemmen met de taakstelling van 300 K€ en kijkt uit naar de aangekondigde Business Case.

Wij hopen dat u constructief in gesprek blijft met de BLOS en dat u ons meeneemt in 3 maandelijkse voortgangsrapportage.

Wij gaan er vanuit dat de nieuwbouw van de nieuwe basisschool 't Olthof / Jan Ligthart wordt meegenomen in de Business Case.

Voorzitter, kunt u met onze zienswijze instemmen?

Cultuur

Inzake het thema cultuur stelt u een taakstelling voor van 300 K€ structureel.

Tevens hebben wij uw memo ontvangen waarin u de verwachting uitspreekt ongeveer 200 K€ structureel te kunnen bezuinigen op het Kulturhus.

Bij het CDA-Borne staat cultuur als een bindende factor van onze samenleving altijd hoog op de agenda.

Daarom vinden wij dat de desbetreffende voorzieningen niet mogen worden wegbezuinigd.

Voorzitter, we hebben kennis genomen van uw constructieve gesprekken met het Kulturhus.

Het Kulturhus is onze huiskamer van Borne met een onmisbare verbindende rol in onze samenleving.

In het Bestuurlijke memo van 17 oktober 2019 geeft u mogelijkheden tot een bezuiniging van ongeveer 200 K€ structureel in plaats van de taakstelling structureel 300K€

Voorzitter, het CDA-Borne kan zich vinden in de genoemde besparing maar vragen u breder te kijken naar mogelijkheden om op de genoemde besparing uit te komen maar wel met de kanttekening het CDA-Borne van mening is dat het huidige concept van het Kulturhus moet blijven bestaan.

Wij hopen dat u constructief in gesprek blijft met het Kulturhus en dat u ons meeneemt in een 3 maandelijkse voortgangsrapportage.

Voorzitter, kunt u met onze zienswijze instemmen?

Bij dit thema is de CDA fractie tegen het opheffen van het budget van 13 K€ voor het gemeentelijk monumentenbeleid. Wij dienen daarom een amendement in om dit budget in stand te houden met daarin uiteraard een toelichting van onze beweegredenen.

Werk en Inkomen

Voorzitter, we hebben op 7 oktober jl. een helder document mogen ontvangen met keuzes voor ombuigingen van in totaal 200 K€ structureel. Wij kunnen als fractie instemmen met de scenario's 1 en 2, maar dan scenario 2 wel zonder besparing op de individuele inkomensvoet en op de arrangement-subsidies. Dit levert de beoogde ombuiging op met nog steeds een solide sociaal vangnet als minimabeleid, passend bij het solidariteitsbeginsel van het CDA.

Voorzitter,

kan het college met ons voorstel instemmen, met de kanttekening dat wij onmiddellijk geïnformeerd willen worden als er op onderdelen binnen dit thema budgettekorten ontstaan?

Scenario 3, voorzitter, is voor onze fractie niet bespreekbaar, althans voorlopig niet.

Maatschappelijk Participatie

Voorzitter, op basis van ons CDA-solidariteitsbeginsel kunnen wij niet accepteren dat er inwoners uit ons dorp tussen de wal en schip vallen.

Wij kennen derhalve aan dit thema een hoge prioriteit toe, maar hebben ook oog voor de groeiende, structurele budget- tekorten binnen dit thema, bijna een duivels dilemma voor ons als CDA-fractie.

Bascole lijkt de reddende engel die op ons pad als raad is verschenen met uitspraken, voorzitter, bijna te mooi om waar te zijn!

Geloven we daarin? of zijn het net meeuwen, die krijsend komen aanvliegen, de boel bevuilen en dan weer met een volle buik wegvliegen.

De tijd zal het leren, dat is een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid.

Voor ons staat vast dat er eerder, maar zeker nu, ingegrepen moet worden om grip te krijgen op de toenemende tekorten binnen dit thema.

Wij geven deze voorgestelde ombuiging het voordeel van de bekende twijfel maar wel met het uitgangspunt dat dit niet ten koste mag gaan van de kwaliteit van de zorg voor onze inwoners, met daarbij ons CDA-vertrekpunt: "Licht als het kan en zwaar als het moet".

Voorzitter, zien doet geloven en daarom willen we periodiek, per kwartaal de voortgang kunnen evalueren tegen een vooraf opgesteld projectplan, op basis waarvan de voortgang beoordeeld kan worden met als uitgangspunt dat contractueel een herijking dan wel een heroverweging mogelijk moet zijn.

Dit uitgangspunt van "vinger aan de pols houden" kan volgens ons versterkt worden met de suggestie van de portefeuillehouder om een werkgroep dienaangaande te formeren.

Voorzitter, kan het college instemmen met onze zienswijze?

Ambities

Voorzitter, in de voorliggende programmabegroting is een stelpost opgenomen voor de ambities uit het raads- en coalitieakkoord.

De CDA fractie kan zich vinden in het nog in te dienen amendement waarin wordt uitgegaan van een OZB verhoging van 12% waarin uitdrukkelijk gesteld wordt dat deze verhoging wordt aangewend voor de ambities o.a. 't Wooldrik, Sociaal Domein en scholen en veiligheid.

Een OZB verhoging van 12% komt gemiddeld neer op een verhoging van € 45,00 per aansluiting per jaar.

Arbeidsmarkt en werkgelegenheid

Voorzitter, wij ondersteunen het doel van deze ambitie zijnde een jaarlijkse uitstroom van cliënten van 15% met de kanttekening dat wij de in/uitstroom hiervan in samenhang met de beoogde besparing kritisch zullen gaan volgen en komen daar bij de volgende begroting op terug als daar volgens ons een goede reden voor is.

Duurzaamheid

Voorzitter, wij hebben als CDA-fractie duurzaamheid hoog in ons vaandel staan als onderdeel van het rentmeesterschap als één van onze vier basisprincipes.

Desondanks vinden wij het verantwoord een budget van 40K€ beschikbaar te stellen ipv. de 90 K€ uit het raadsvoorstel. Aan het einde van de eerste termijn dienen we een amendement in met een nadere onderbouwing van ons tegenvoorstel.

Elhorst-Vloedbelt

De CDA-fractie is nadrukkelijk voor het geplande onderzoek naar een energiepark op deze locatie, maar is ook van mening dat Twence als direct belanghebbende de desbetreffende kosten voor haar rekening moet nemen. Dit vormt ook een onderdeel van het nog in te dienen amendement.

Regisserende gemeente

Voorzitter, de CDA-fractie kan instemmen met het voorgestelde budget voor “de basis op orde” maar dan met dezelfde kanttekeningen als verwoord bij het thema “Bascole” als onderdeel hiervan, met als toevoeging dat voor beide onderdelen geldt dat de ICT-component van essentieel belang is voor het eindresultaat.

Datzelfde geldt volgens ons ook voor de instemming van de OR vooraf, nodig voor het draagvlak binnen de organisatie.

Het aanstellen van een directeur bedrijfsvoering vinden wij een goed plan.

Voorzitter, kunt u instemmen met onze kanttekeningen en de vraag wanneer we een integraal ICT-plan en de formele toestemming van de OR tegemoet kunnen zien?

Voorzitter,

Met onze coalitiepartners gaat onze fractie ervan uit dat de voorgestelde extra middelen voor aanpassingen van het gemeentehuis vervallen. Dit vormt ook een onderdeel van het nog in te dienen amendement.

Voorzitter

Het CDA Borne is de afgelopen jaren voortdrend in gesprek geweest over Bornse Totaalvisie aangaande infra en over oplossingen voor de 5 spoorse doorsnijdingen in Borne. Het CDA wil graag versnellen waar versneld kan worden.

Voor wat betreft de spoorse doorsnijding wil het CDA gezamenlijk met Borne-Nu en GB’90 een motie indienen die inhoudt dat de gelden die overblijven door de financieel meevaller bij de herinrichting spoorwegovergang Deldensestraat toe te voegen aan de te realiseren onderdoorgang Bornebroeksestraat en F35 waar de ambitie Sport van profiteert door veilig daar heen te kunnen fietsen en lopen.

Voorzitter,

Als Coalitiepartners, CDA Borne, GB’90 en Borne-Nu, zijn de spoorse doorsnijdingen en de Totaalvisie tijdens de laatste verkiezingen een onderwerp geweest welke ons verbond en nog steeds verbind. Dit is deels is vertaald in het coalitieprogramma, als een tweesporenbeleid, ten aanzien van de Westelijke randweg en totaalvisie.

Nu de provincie Overijssel, Regio Twente en de deelnemende gemeenten Almelo, Borne, Hengelo en Tubbergen hebben besloten om vooruitlopend op een oplossing A1/A35 rond Azelo en Buren te starten met een vervolg tracéstudie naar een westelijke randweg tussen Almelo en Hengelo is er een andere situatie ontstaan.

Nu de onderliggende wegenstructuur tussen Almelo en Hengelo onderdeel geworden is van het coalitieakkoord van de provincie, en door het nu genomen besluit om in 2020 door te gaan met dit traject, is de komst van een westelijke randweg een stuk dichterbij gekomen.

In de beantwoording van het college wordt dit nog eens bevestigd dat ook het college van mening is dat door de uitkomsten van de verkorte MIRT geconcludeerd kan worden dat de westelijke randweg, een stuk dichterbij is gekomen.

Deze stroomversnelling met betrekking tot de westelijke randweg is voor de coalitiepartijen CDA, GB’90 en Borne-nu aanleiding het college op te roepen om te bestuderen of deze ontwikkeling gevolgen heeft voor de totaalvisie.

Voorzitter

Vanuit onze bestuurlijke verantwoordelijkheid vinden CDA, GB'90 en Borne-nu het daarom onverantwoord om aan deze ontwikkelingen zondermeer voorbij te gaan en willen hieromtrent gezamenlijk een motie en een amendement hiervoor indienen.